

[Morten Lange.]

skellige hovedpunkter. Det tager naturligvis et af sine udgangspunkter i den højst beklagelige — men man må vel sige: mere og mere usandsynlige — situation, at vort land skulle blive udsat for et kernevåbenangreb. Nu har jeg indskrænket mig til at nævne denne form for våben, men jeg kunne have lagt andre moderne krigsførelsesmidler til, som efter min opfattelse gør en beskyttelse af civilbefolkningen overordentlig vanskelig. Hvis ministeren havde læst vort forslag med omhu, tror jeg han ville have opdaget, at til spørgsmålet om lovgivning vedrørende opførelse af beskyttelsesrum el. lign. er der ikke taget stilling i nærværende forslag — og det er med vilje. Vi har ladet spørgsmålet derom flyde; jeg tror, det trænger til en ny undersøgelse, men vi har ikke ment, det var modent til, at vi tog stilling til det nu. Det, som vort forslag koncentrerer sig om, er i virkeligheden noget andet, nemlig dette: uanset hvilken form for beskyttelse man mener der kan etableres, hvorledes kan man da lave en rimelig og brugbar ordning?

Civilforsvaret herhjemme bygger på et værnepligtssystem, som er forholdsvis langvarigt og derigennem beslaglægger arbejdskraft, afbryder unge menneskers uddannelsesforløb og meget andet, som vi mener er uheldigt. Det er vor opfattelse, at en anden form for katastrofeværn vil være mere effektiv og fornuftig. Vi har ment, at ved en uddannelse — en kortvarig uddannelse, strækkende sig over omkring en måneds tid — af et ikke ubetydeligt udsnit af en ungdomsårgang vil der til hver en tid i Danmark være til rådighed folk, der kan give assistance ved en katastrofe, og vi mener, at der vil kunne skabes et endnu mere mobilt beredskab over for katastrofer end det, civilforsvaret udgør.

Jeg tror ikke, jeg har sagt et ondt ord om civilforsvarets virksomhed, som den har udfoldet sig ved Valby gasværk-ulykken eller andre steder. Det kommer, når der bliver kaldt på det, og gør et prisværdigt arbejde, men jeg tror, at en ordning som den, vi her foreslår, eller én, der ligner den, vil give mulighed for at mobilisere styrker, der i endnu højere grad vil være beredt i tilfælde af en større civil katastrofe, og man kan udmærket godt tænke sig katastrofer af endnu større omfang, end vi hidtil

har set; desværre giver den moderne teknik jo meget store muligheder i den retning.

Det er altså vor opfattelse, at værnepligtssystemet og det derpå baserede civilforsvar i og for sig er en lidt gammeldags og kantet affære, og vi kan med vort forslag pege på en form, som for den enkelte unge er langt mere smidig og efter vor opfattelse vil give en lige så effektiv, formodentlig endda mere effektiv sikring over for de katastrofer, som måtte kunne indtræffe, hvad enten de er af fredelig eller ufredelig art. Det er hovedpunktet i vort forslag, og det indebærer efter vor opfattelse ikke en svækkelse af vort katastrofeberedskab, men en styrkelse af det og samtidig en smiddiggørelse.

Det er naturligvis klart, at skulle der opstå en krigssituation, hvad vi alle har et, skal vi sige stadig stærkere håb om at vi må undgå, så vil også et sådant katastrofeværn være klar til mobilisering, kunne træde til; det vil være meget større, meget mere forgrenet end et civilforsvar efter de hidtidige retningslinjer, og jeg vil derfor tro, det vil kunne gøre en bedre og mere fyldestgørende tjeneste.

Hvad angår et kernevåbenangreb på Danmark eller andre af den moderne krigs mere outrerede former, så er jeg ikke tilfreds med, at ministeren blot henviser til, hvad andre lande har været i stand til at realisere. Danmark er, hvad man kunne karakterisere som en hob moræneler, og det er nu engang noget af det vanskeligste at have med at gøre, hvis man skal skabe solide foranstaltninger for civilbefolkningen i tilfælde af krigeriske anfald. Der er lande, som i højere grad bygger på granit, og det gør det noget nemmere at skabe forskellige sikringsforanstaltninger. Endvidere er Danmarks territorium overordentlig lille, og i tilfælde af en virkelig højkatastrofe af moderne militær art findes der efter min opfattelse ikke nogen troværdig skitse til forsvar for civilbefolkningen eller beskyttelse af den. Men det er som sagt kun den ene del af vort forslag, og vi har naturligvis ønsket at føre det videre.

Jeg har i mit forslag ikke sagt noget nedsettende eller i og for sig kritiserende om de private redningskorps. Jeg tror, at alle, der har været udsat for en ulykkesituation, har været overordentlig lettet, når der kom trænedede reddere fra Faleks Rednings-